

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U002477

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-06-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика Наказ №2537 від 25.06.2026. Диплом H26 001644 від 30.06.2026

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Климова Юлія Вікторівна

2. Yuliia V. Klymova

Кваліфікація: 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0006-5294-8719

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 228

Назва наукової спеціальності: Педіатрія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 14.01.10 Педіатрія

Дата захисту: 09-06-2026

Спеціальність за освітою: 228 Педіатрія

Місце роботи здобувача: Поліклініка №1 Дніпровського району м.Київ

Код за ЄДРПОУ: 26188946

Місцезнаходження: Київ, , Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 13222

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.47

Тема дисертації:

1. Структурно-функціональний стан кісткової тканини, фізичний розвиток та рівень вітаміну D у дітей шкільного віку
2. Structural-functional state of bone tissue, physical development and vitamin D status in school-age children

Реферат/анотація:

1. Дисертаційне дослідження присвячене удосконаленню діагностики структурно-функціональних порушень кісткової тканини у дітей та підлітків шляхом комплексного аналізу показників фізичного розвитку, мінеральної щільності та якості кісткової тканини з урахуванням рівня забезпеченості організму вітаміном D, що дає змогу підвищити точність виявлення ранніх змін у кістковій системі та сприяти своєчасному впровадженню профілактичних заходів щодо захворювань кістково-м'язової системи та їх вчасного лікування. Мета дослідження: удосконалити діагностику структурно-функціональних порушень кісткової тканини у дітей та підлітків на підставі вивчення показників їхнього фізичного розвитку, мінеральної щільності та якості кісткової тканини, залежно від рівню забезпеченості дітей вітаміном D. Під час дослідження було обстежено 142 дітей віком від 8 до 17 років, які постійно проживають у м. Києві. Усім

учасникам дослідження проводили комплекс антропометричних вимірювань, що включали визначення зросту, маси тіла та розрахунок індексу маси тіла. Для оцінки статусу вітаміну D у сироватці крові визначали концентрацію 25-гідроксिवітаміну D (25(OH)D). Мінеральну щільність кісткової тканини та її структурні характеристики досліджували за допомогою двоенергетичної рентгенівської абсорбціометрії. Обстеження проводили у трьох анатомічних ділянках: поперековий відділ хребта (L1–L4), усе тіло (за винятком голови), проксимальний відділ стегнових кісток. Оцінку фактичного харчування дітей проводили за допомогою програмного комплексу «Тест раціонального харчування» (ТРХ-аналіз). У ході дослідження встановлено, що 84 % обстежених дітей, які проживають у м. Києві, мали порушення забезпеченості вітаміном D (40,8 % п дефіцит, 43,1 % п недостатність), що залежали від стадії статевого розвитку дітей. Статистично значущо вищі показники рівнів вітаміну D були зафіксовані на I стадії дозрівання з подальшим поступовим зниженням на II та III стадіях статевого розвитку, де відзначено критично низькі рівні вітаміну D, що вказує на підвищений ризик його дефіциту саме в період активної гормональної перебудови дитини. Концентрація 25(OH)D була достовірно нижчою в дітей з низькими показниками мінеральної щільності кісткової тканини, що підтверджує важливу роль вітаміну D у забезпеченні її здоров'я в дитячому та підлітковому віці. У 6,3 % обстежених дітей виявлене зниження показників кісткової маси, що свідчить про потенційний ризик розвитку остеопенії в підлітковому віці. За результатами оцінки фактичного харчування дітей та підлітків було виявлено, що 61,5 % школярів, які проживають у м. Києві, споживають добовий раціон, який не відповідає їхнім фізіологічним потребам через нераціональне співвідношення в ньому білків, жирів і вуглеводів. На основі отриманих результатів дослідження розроблений алгоритм діагностики порушень мінеральної щільності кісткової тканини у дітей та створена прогностична математична модель для раннього виявлення порушень її мінералізації. У дисертаційній роботі представлено результати комплексного дослідження стану забезпеченості вітаміном D та його впливу на фізичний розвиток і структурно-функціональний стан кісткової тканини у дітей шкільного віку м. Києва. Вперше встановлено поширеність недостатності та дефіциту вітаміну D серед школярів віком 8–17 років за останні п'ять років, а також охарактеризовано показники фізичного розвитку залежно від рівня забезпеченості вітаміном D. Вивчено мінеральну щільність та якість кісткової тканини у дітей та підлітків з урахуванням віку, статі та статусу вітаміну D. Проаналізовано фактичне харчування та його вплив на рівень забезпеченості вітаміном D. Виявлено статистично значущі чинники ризику розвитку структурно-функціональних порушень кісткової тканини та створено прогностичну математичну модель. Розроблено алгоритм діагностики порушень мінеральної щільності кісткової тканини, який впроваджено в практику лікувально-профілактичних закладів охорони здоров'я. Практичне значення отриманих результатів полягає у формуванні сучасних нормативних показників мінеральної щільності та якості кісткової тканини у дітей та підлітків м. Києва, створенні інструментів прогнозування ризику порушень та впровадженні ефективного діагностичного алгоритму, що сприяє покращенню раннього виявлення та профілактики остеопенічних станів у педіатричній практиці. Ключові слова: діти, здоров'я, надмірна маса тіла, ожиріння, кальцій, вітамін D, гіповітаміноз D, здоровий спосіб життя, мінеральна щільність та якість кісткової тканини, денситометрія, харчування.

2. The dissertation research is devoted to improving the diagnosis of structural and functional disorders of bone tissue in children and adolescents through a comprehensive analysis of physical development indicators, bone mineral density, and bone quality, taking into account the level of vitamin D sufficiency. This approach makes it possible to increase the accuracy of detecting early changes in the skeletal system and to promote the timely implementation of preventive measures for musculoskeletal diseases and their appropriate treatment. The purpose of the dissertation research is to improve the diagnosis of structural and functional disorders of bone tissue in children and adolescents by studying indicators of their physical development, bone mineral density, and bone quality, depending on the level of vitamin D sufficiency. In the course of the study, 142 children aged 8 to 17 years, permanently residing in Kyiv, were examined. All participants underwent a comprehensive set of anthropometric measurements, including determination of height, body weight, and calculation of body mass index. To assess vitamin D status, the concentration of 25-hydroxyvitamin D (25(OH)D) in serum was measured. Bone mineral density and its structural characteristics were assessed using dual-energy X-ray absorptiometry.

Examinations were performed in three anatomical regions: the lumbar spine (L1–L4), the whole body (excluding the head), and the proximal femur. The evaluation of children's actual nutrition was carried out using the software package 'Rational Nutrition Test' (TRH-analysis). The study established that 84% of the examined children residing in Kyiv had impaired vitamin D sufficiency (40.8% – deficiency, 43.1% – insufficiency), which depended on the stage of pubertal development. Statistically significantly higher vitamin D levels were recorded at stage I of maturation, followed by a gradual decrease at stages II and III, where critically low levels of vitamin D were observed, indicating an increased risk of deficiency precisely during the period of active hormonal restructuring. The concentration of 25(OH)D was significantly lower in children with reduced bone mineral density, confirming the important role of vitamin D in maintaining bone health during childhood and adolescence. A reduction in bone mass indices was identified in 6.3% of the examined children, which indicates a potential risk of osteopenia development during adolescence. The assessment of the actual dietary intake of children and adolescents revealed that 61.5% of schoolchildren residing in Kyiv consume a daily diet that fails to meet their physiological requirements due to an imbalanced ratio of proteins, fats, and carbohydrates. Based on the obtained research results, an algorithm for the diagnosis of bone mineral density disorders in children has been developed, and a prognostic mathematical model has been created for the early detection of disturbances in bone mineralization. The dissertation presents the results of a comprehensive study on vitamin D status and its impact on physical development as well as the structural and functional condition of bone tissue in school-aged children in Kyiv. For the first time, the prevalence of vitamin D insufficiency and deficiency among schoolchildren aged 8–17 years over the past five years has been established, and the indicators of physical development have been characterized in relation to the level of vitamin D sufficiency. Bone mineral density and quality in children and adolescents were examined with consideration of age, sex, and vitamin D status. The actual dietary intake and its impact on vitamin D sufficiency were analyzed. Statistically significant risk factors for the development of structural and functional disorders of bone tissue were identified, and a prognostic mathematical model was constructed. An algorithm for the diagnosis of bone mineral density disorders was developed and implemented in the practice of healthcare institutions providing preventive and therapeutic services. The practical significance of the obtained results lies in the establishment of contemporary normative indices of bone mineral density and quality in children and adolescents in Kyiv, the development of tools for predicting the risk of bone disorders, and the implementation of an effective diagnostic algorithm that contributes to the improvement of early detection and prevention of osteopenic conditions in pediatric practice. Keywords: children, health, overweight, obesity, calcium, vitamin D, hypovitaminosis D, healthy lifestyle, bone mineral density and quality, densitometry, nutrients, nutrition.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- Поворознюк В.В., Бекетова Г.В., Климова Ю.В., Мусієнко А.С. Рівень 25(OH)D, дефіцит та недостатність у школярів міста Києва. Світ медицини та біології. 2021; 1(75): 135–139. 2021. Ключові слова: вітамін D, діти, підлітки, статевий розвиток. DOI 10.26724/2079-8334-2021-1-75-135-138
- Бекетова Г.В., Климова Ю.В. Харчування в підтримці здорового скелета. Здоров'я дитини. 2024; 19 (4): 13–20. 2024. Ключові слова: харчування, кістки, підлітки, школярі. DOI 10.22141/2224-0551.19.4.2024.1703
- Бекетова Г.В., Климова Ю.В. Мінеральна щільність та якість кісткової тканини у дітей та підлітків. Здоров'я дитини. 2025; 20 (2): 128–35. 2025. Ключові слова: діти, підлітки, мінеральна щільність кісткової тканини, двохенергетична рентгенівська денситометрія, Trabecular Bone Score, вітамін D, фізична

активність, рівень статевої зрілості.DOI 10.22141/2224-0551.20.2.2025.1803

- Бекетова Г.В., Маліновська Д.О., Мошич О.О., Климова Ю.В., Бекетова Н.В., Мошич О.П. Ожиріння та його наслідки для здоров'я дітей, підлітків і дорослих: що на сьогодні відомо? Eastern Ukrainian Medical Journal 2025;13(4):974- 992 2025.Ключові слова: ожиріння, діти, підлітки, здоровий спосіб життя, вітамін D, харчування, гастроєзофагальна рефлюксна хвороба, мікробіом, стрес, психоемоційні порушення.DOI 10.21272/eumj.2025;13(4);974-992

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0119U100944

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бекетова Галина Володимирівна

2. Halyna Beketova

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0000 0002 8400 4580

Додаткова інформація: Scopus ID 6503898348; Google Scholar (<https://irbis-nbuv.gov.ua/ASUA/0003496>).

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Муквіч Олена Миколаївна

2. Olena M. Mukvich

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6405-4997

Додаткова інформація: Google Shcolar: 9E5WOe4AAAAJ

Повне найменування юридичної особи: ***INCORRECT INFORMATION***Державна установа "Інститут педіатрії, акушерства і гінекології імені академіка О. М. Лук'янової Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012022

Місцезнаходження: вул. П. Майбороди, Київ, 04050, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Леженко Геннадій Олександрович

2. Hennadiy O. Lezhenko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0251-4586

Додаткова інформація: Scopus ID: 55984283300; Google Shcolar: eTemomIAAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Код за ЄДРПОУ: 45030873

Місцезнаходження: бульвар Марії Примаченко, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Марушко Юрій Володимирович

2. Yurii V. Marushko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8066-9369

Додаткова інформація: Scopus ID: 56755259500; Google Shcolar: uaW7ejoAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Солдатова Оксана Володимирівна
2. Oksana V. Soldatova

Кваліфікація: к.мед.н., доц., 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9283-5691

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com/citations?user=IFEN3pkAAAAJ&hl=uk>

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Шарікадзе Олена Вікторівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Шарікадзе Олена Вікторівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Коломейчук Валентина Миколаївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна